

2025/2061

13.10.2025

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/2061

ze dne 10. října 2025,

kterým se stanoví mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy v Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 221 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V létě 2025 zaznamenalo Bulharsko nepříznivé klimatické jevy nebývalého rozsahu. Na začátku února vedlo teplejší počasí k předčasnému vývoji vegetace a ranému kvetení ovocných druhů. V březnu a dubnu následovalo chladné počasí s nízkými teplotami a teplotami pod bodem mrazu, které způsobily škody na produkci a postihly hlavně odvětví ovoce a ořechů, zejména mandle, jablka, meruňky, třešně a višně, broskve, hrušky, švestky a vlašské ořechy.
- (2) Na jaře a v létě 2025 se Lotyšsko potýkalo s nepříznivými klimatickými jevy, a to jak s jarními mrazy, tak s dlouhotrvajícími srážkami. Vzhledem k tomu, že v dubnu byly teploty vyšší než obvykle, byl pak mráz zvlášť ničivý, neboť vedl ke značným škodám na kvetení ovocných stromů a bobulovin. Dlouhodobé deště s vyššími než obvyklými srážkami v červnu a červenci následně zapříčinily nadměrné zvlhnutí půdy. Tyto nepříznivé klimatické jevy měly dopad na odvětví ovoce a zeleniny a produkci určitých druhů osiva, zejména na jablka, bobuloviny, rybíz, třešně a višně, hrách, tykve, semena lnu setého olejného, vikve huňaté na produkci osiva a hořčičná semena.
- (3) Litva byla zasažena nepříznivými klimatickými jevy na jaře 2025. Vyšší než obvyklé teploty v březnu a v první polovině dubna způsobily předčasný vývoj plodin. Silně na ně následně dolehly mrazy v druhé polovině dubna a v květnu s nižšími teplotami, než je obvyklé. To způsobilo vážné škody v odvětví ovoce, zejména pokud jde o jablka, rybíz, bobuloviny, třešně, hrušky a švestky.
- (4) Maďarsko bylo v dubnu a květnu 2025 zasaženo silnými mrazy, které postihly téměř celé území. Během tohoto období způsobily nízké teploty v odvětví ovoce značné škody, zejména pokud jde o jablka, meruňky, třešně a višně, broskve, hrušky a kdoule.
- (5) V Polsku nastaly v dubnu a květnu 2025 dlouhotrvající mrazy, které postihly několik vojvodství. Další škody na plodinách, které již byly zasaženy mrazem, způsobilo krupobití; tyto škody vznikly v odvětví ovoce a zeleniny, zejména na bobulovinách, rybízu, višních a okurkách salátových.
- (6) V Rumunsku došlo na jaře 2025, konkrétně v dubnu a květnu, k nepříznivým povětrnostním jevům, které postihly různá odvětví. Opakující se vlny jarních mrazů s teplotami pod bodem mrazu působily značné škody na plodinách, když pomrzly květy, poupata a výhony. Vedlo to k velké neúrodě a výrazným ztrátám v produkci ovoce, zejména v případě meruněk a myrobalánů, třešní a višní, broskví a nektarinek.
- (7) Ačkoli se zdá, že v celkovém kontextu rostoucích rizik pro zemědělství v souvislosti se změnou klimatu se podobné nepříznivé klimatické jevy vyskytují v celé Unii, jejich intenzita v Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku byla mimořádná a zasáhla značnou plochu a významný podíl produkce v určitých odvětvích.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Značné škody, jež tyto nepříznivé klimatické jevy zemědělcům způsobily, a ztráty příjmů, které v jejich důsledku utrpěli postižení zemědělci v Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku, ohrožují hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků.
- (9) Proto by mělo být přijato mimořádné opatření, jež by přispělo k řešení konkrétních problémů spojených s uvedenými nepříznivými klimatickými jevy v Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku.
- (10) Značné škody a ekonomické ztráty, které zemědělství producenti utrpěli v důsledku nepříznivých klimatických jevů, představují konkrétní problém ve smyslu článku 221 nařízení (EU) č. 1308/2013, který nelze snadno řešit opatřeními přijatými podle článků 219 nebo 220 uvedeného nařízení. Situace není konkrétně spojena s identifikovaným mimořádným narušením trhu nebo s přesně stanovenou hrozbou takového narušení. Nesouvisí ani s opatřeními, která by řešila šíření nálezů zvířat, ani se ztrátou důvěry spotřebitelů v důsledku ohrožení zdraví veřejnosti, zvířat nebo rostlin.
- (11) Částky, které by měly Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko dostat k dispozici, by měly být stanoveny především s přihlédnutím k váze těchto členských států v zemědělském odvětví Unie, na základě čistých stropů pro přímé platby stanovených v příloze V nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ⁽²⁾, a také k dopadu těchto nepříznivých klimatických jevů v těchto členských státech.
- (12) Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko by měly podporu rozdělit prostřednictvím nejúčinnějších kanálů na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohlední rozsah obtíží a skutečných hospodářských škod, jimž postižení zemědělci čelí. Měly by zajistit, aby zemědělci byli konečnými příjemci podpory, a zabránit jakémukoli narušení trhu nebo hospodářské soutěže.
- (13) Vzhledem k tomu, že částky přidělené Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku by řešily hospodářské obtíže zemědělců pouze částečně, mělo by být těmto členským státům umožněno poskytnout postiženým zemědělcům dodatečnou vnitrostátní podporu za podmínek stanovených tímto nařízením.
- (14) Aby Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko mohly podporu flexibilně rozdělovat podle situace dotčených zemědělců, měly by mít možnost ji kumulovat s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, aniž by však zemědělcům poskytovaly nadměrnou kompenzaci.
- (15) Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko při reakci na utrpěné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých režimů.
- (16) Jelikož se pomoc Unie stanoví v eurech, je pro jednotné a souběžné provedení nezbytné stanovit datum pro přepočítání částky přidělené členským státům, které nepřijaly euro, jak je tomu v případě Maďarska, Polska a Rumunska, na jejich národní měnu. Vzhledem k tomu, že toto nařízení nestanoví lhůtu pro podání žádosti o podporu, je vhodné pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ⁽³⁾ považovat za rozhodnou skutečnost pro směnný kurz, pokud jde o částky stanovené v tomto nařízení, datum vstupu tohoto nařízení v platnost.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ze dne 7. prosince 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 o pravidla týkající se platebních agentur a dalších subjektů, finančního řízení, schválení účetní závěrky, jistot a použití eura (Úř. věst. L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

- (17) Bulharsko přijme euro dne 1. ledna 2026. Je proto vhodné pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 považovat za rozhodnou skutečnost pro směnný kurz, který je stanoven v nařízení Rady (EU) 2025/1409 ^(*), datum přijetí eura Bulharskem.
- (18) Aby byla zajištěna účinnost tohoto výjimečného opatření, měli by příjemci obdržet mimořádnou finanční podporu co nejdříve. Mělo by být rovněž zajištěno včasné monitorování rozpočtu, jakož i aktualizovaná následná opatření a účinné využívání zemědělské rezervy, čímž se maximalizuje její dostupnost a zvýší se schopnost rychle reagovat na vznikající krizi. Je proto vhodné stanovit datum způsobilosti, do kterého mohou členské státy příjemcům tuto podporu vyplácet. Veškeré platby provedené po tomto datu by měly být považovány za nezpůsobilé pro financování Unii.
- (19) Unie by proto měla financovat výdaje vzniklé Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku v rámci tohoto mimořádného opatření pouze tehdy, pokud jsou tyto výdaje uskutečněny do určitého data způsobilosti. Podpora na toto mimořádné opatření by proto měla být vyplacena do 30. dubna 2026.
- (20) Vzhledem k tomu, že za způsobilé budou považovány výhradně platby provedené do 30. dubna 2026, nepoužije se čl. 5 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, který stanoví poměrné snížení měsíčních plateb prováděných po uplynutí této lhůty.
- (21) Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko by měly Komisi sdělit podrobné informace o provádění tohoto nařízení, aby Unie mohla sledovat účinnost opatření zavedeného tímto nařízením.
- (22) Aby bylo zajištěno, že zemědělci obdrží podporu co nejdříve, měly by Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko provést toto nařízení neprodleně. Toto nařízení by tudíž mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (23) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

1. Bulharsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku se poskytuje podpora Unie v celkové výši 49 800 000 EUR pro účely mimořádné podpory zemědělců za podmínek stanovených v tomto nařízení.
2. Výdaje Unie vynaložené v souladu s tímto nařízením nepřesáhnou celkovou částku:
 - a) 7 400 000 EUR v případě Bulharska;
 - b) 4 200 000 EUR v případě Lotyšska;
 - c) 1 100 000 EUR v případě Litvy;
 - d) 10 800 000 EUR v případě Maďarska;
 - e) 14 800 000 EUR v případě Polska;
 - f) 11 500 000 EUR v případě Rumunska.
3. Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko částky uvedené v odstavci 2 použijí na opatření s cílem kompenzovat nejvíce postiženým zemědělcům hospodářské ztráty, které mají dopad na životaschopnost jejich zemědělských podniků v odvětvích a oblastech produkce, které byly v postižených regionech značně zasaženy nepříznivými klimatickými jevy.

^(*) Nařízení Rady (EU) 2025/1409 ze dne 8. července 2025, kterým se mění nařízení (ES) č. 2866/98, pokud jde o přepočítací koeficient eura pro Bulharsko (Úř. věst. L, 2025/1409, 14.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1409/oj>).

4. Opatření uvedená v odstavci 3 se přijímají na základě objektivních a nediskriminačních kritérií zohledňujících skutečné hospodářské ztráty, které postiženým zemědělcům vznikly. Opatření musí být takové povahy, aby výsledné platby nevedly k narušení trhu nebo hospodářské soutěže.
5. Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko zajistí, aby pokud zemědělci nejsou přímými příjemci plateb podpory Unie, na ně byl hospodářský přínos podpory Unie přenesen v plné výši.
6. Výdaje Bulharska, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Polska a Rumunska podle odstavce 2 v souvislosti s platbami za opatření podle odstavce 3 jsou způsobilé pro podporu Unie pouze v případě, že budou uvedené platby provedeny do 30. dubna 2026.
7. Pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 je rozhodnou skutečností pro směnný kurz ve vztahu k částkám stanoveným v čl. 1 odst. 2 písm. d), e) a f) tohoto nařízení datum vstupu tohoto nařízení v platnost. V konkrétním případě Bulharska je rozhodnou skutečností pro směnný kurz, pokud jde o částku stanovenou v čl. 1 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení, 1. leden 2026.
8. Opatření podle tohoto nařízení lze kumulovat s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.
9. Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko mohou na opatření přijatá podle odstavce 3 poskytnout dodatečnou vnitrostátní podporu až do maximální výše 200 % příslušných částek uvedených v odstavci 2, a to na základě objektivních a nediskriminačních kritérií a za předpokladu, že výsledné platby nezpůsobí narušení trhu nebo hospodářské soutěže nebo že nedojde k nadměrné kompenzaci. Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko vyplatí dodatečnou vnitrostátní podporu do 31. července 2026.
10. Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko při poskytování podpory podle tohoto nařízení v reakci na předmětné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých režimů.

Článek 2

1. Neprodleně a nejpozději do 31. prosince 2025 oznámí Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko Komisi v souvislosti s opatřeními uvedenými v čl. 1 odst. 3 následující skutečnosti:
 - a) popis opatření, která mají být přijata;
 - b) kritéria použitá ke stanovení metod udělování podpory a její výše a metod pro rozdělení podpory mezi zemědělce, včetně zdůvodnění;
 - c) zamýšlený dopad opatření s cílem kompenzovat zemědělcům hospodářské ztráty;
 - d) opatření přijatá s cílem ověřit, zda bylo zamýšleného dopadu dosaženo;
 - e) opatření přijatá s cílem zamezit narušení hospodářské soutěže a nadměrné kompenzaci;
 - f) prognózu plateb, pokud jde o výdaje Unie, v rozdělení podle měsíců do 30. dubna 2026;
 - g) výši dodatečné vnitrostátní podpory, která má být poskytnuta podle čl. 1 odst. 9;
 - h) opatření, která mají být přijata ke kontrole způsobilosti zemědělců a k ochraně finančních zájmů Unie.
2. Nejpozději dne 31. října 2026 oznámí Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko Komisi celkové částky vyplacené za jednotlivá opatření, případně roztržiděné podle podpory Unie a dodatečné vnitrostátní podpory, počet a druh příjemců a hodnocení účinnosti opatření.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 10. října 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN